ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO

ŠKOLNÍ DRUŽINU
PŘI ZÁKLADNÍ ŠKOLE MORAŠICE

Údaje o škole

Masarykova základní škola Morašice, okres Svitavy

569 51	Morašice 27
ředitel:	Mgr. Miloš Krejčí
telefon:	461 612 774
e-mail:	zs.morasice.@tiscali.cz
www.	www.skolamorasice.cz
ID DS:	**2gykmx6**
IČO:	**70157341**
IZO:	**002506556**
REDIZO:	**600100880**
koordinátor:	Mgr. Miloš Krejčí

Zřizovatel:

Obec Morašice
569 51 Morašice 96

starostka:	Pavlína Jarešová
telefon:	461 612 773
e-mail:	starostka@morasice.cz

Platnost dokumentu od:

projednán školskou radou:	29. 08. 2024
účinnost od:	01. 09. 2024

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

Masarykova základní škola
MORAŠICE, okres Svitavy
569 51 MORAŠICE 27
IČ: 701 57 341
tel.: 461 612 774

Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí základní školy a nachází se rovněž v budově školy. Pro svoji činnost využívá učebny jednotlivých tříd a 3. oddělení využívá prostory školního klubu. K dispozici má i tělocvičnu a podle potřeby i další prostory školy. Venku školní družina využívá školní hřiště i školní zahradu s velkým hřištěm patřící TJ Sokol Morašice.
Chceme, aby prostor školní družiny byl pro všechny příjemný a napomáhal vytvářet vhodné klima.
Školní družina se snaží prohlubovat a upevňovat spolupráci s rodiči a zlepšovat vztahy mezi školou a rodinou.
Stravování dětí je zajištěno v jídelně umístěné v budově mateřské školy.

Materiálně technické podmínky

Školní družiny jsou vybaveny standartně. Žáci mají k dispozici stolní hry, hračky, stavebnice, výtvarný materiál, sportovní pomůcky. Vychovatelky podle možností mohou využívat didaktické pomůcky z různých kabinetů. Využívají i školní knihovnu plnou patřičné odborné i krásné literatury. V rámci školní družiny mohou žáci pracovat i v různých kroužcích.
Nábytek odpovídá požadavkům žáků i potřebám uskladnění pomůcek.
Prostředí školní družiny respektuje estetická kritéria, výzdoba se aktuálně obměňuje, všechny děti jsou zapojeny do těchto činností a současně se tím poskytuje rodičům přehled o dění a práci ve školní družině.

Personální podmínky

Zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovanými odborníky. Vzájemně spolupracují. Průběžně své dovednosti a znalosti zdokonalují absolvováním kurzů, seminářů, v rámci samostudia odborné literatury a časopisů.
Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem dítěte při činnostech, které motivuje, přímo řídí, hodnotí. Rozvíjí sociální kompetence důležité pro učení, ale i pro další rozvoj žáků: zdravé sebevědomí, schopnost být sám sebou, umět žít ve skupině i v multikulturní společnosti, vytvořit základy pro celoživotní učení a osvojit si základní lidské a estetické hodnoty.

Ekonomické podmínky

Stanovení příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ŠD při ZŠ Morašice je určen prováděcí vyhláškou č. 74/2005 Sb., Školského zákona č. 561/2004Sb.
Vnitřní předpis ZŠ ukládá rodičům k úhradě poplatků za ŠD ve dvou období – září - leden příslušného roku a za období únor až červen příslušného roku, a to dle Vnitřního řádu školní družiny.
Poplatky vybírají vychovatelky v hotovosti a jsou odváděny na účet školy. Poplatek je určen na materiální vybavení družiny.

Provoz školní družiny

Zájmové vzdělávání v ŠD je poskytováno po dobu deseti měsíců – tj. po dobu trvání školního roku. Po dobu podzimních, zimních nebo jarních prázdnin se činnost přerušuje (výše úplaty zůstává stejná).

Provoz ŠD je v době	ranní činnosti	od 6:30 do 7:30 hodin
	odpolední činnosti	od 11:20 do 16:30 hodin

Podmínky přijímání žáků

Školní družina je určena žákům 1. stupně. O přijetí rozhoduje ředitel školy na základě vyplněného a odevzdaného zápisního lístku. /podle zaměstnaných rodičů, žáků s celotýdenní docházkou v plném režimu, dojíždějících žáků/
Školní družinu mohou navštěvovat i nezapsané děti – ale pouze v době ranního provozu ŠD, případně se mohou účastnit družinových akcí, pokud není naplněna kapacita družiny.

Podmínky ukončování vzdělávání

Ukončení vzdělávání ve školní družině je vždy k 30. 6. příslušného školního roku.
Předčasné ukončení docházky do školní družiny je možné:

- na základně písemné žádosti zákonných zástupců žáka
- při neplacení poplatku za ŠD v uvedeném termínu
- pokud žák opakovaně nedodržuje řád školní družiny

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podněcujeme a motivujeme nejen talentované žáky, ale i zdravotně oslabené a znevýhodněné, zdravotně postižené žáky a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, a to zejména individuální přístupem, konzultacemi a spoluprací s PPP, učiteli a rodiči. U dětí se zdravotním znevýhodněním je zohledňováno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitel a zákonní zástupci informují vychovatelku o všech zdravotních změnách dítěte.

Charakteristika školního vzdělávacího programu ŠD

Cíle vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňujeme svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání, dané školským zákonem, a to zejména:

- rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání
- osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se a působit na své okolí
- výchova k smysluplnému využívání volného času
- školní družina umožňuje odpočinkové činnosti (aktivní i klidové, didaktické hry a po dohodě s rodiči přípravu na vyučování)

Formy vzdělávání

- **pravidelná činnost** – každodenní činnost v oddělení, je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity
- **příležitostné činnosti** – přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností: kulturní vystoupení, besídky, karneval aj.
- **spontánní činnosti** – zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v rámci pobytu žáků nebo tzv. koncové družině

Délka a časový plán vzdělávání

Časový plán je sestaven na období školního roku, obsahuje výběr možných činností, ze kterých je možno volit podle aktuálního složení žáků oddělení.
Průběžné každodenní působení vychovatelky, které se vztahuje k danému tématu zahrnuje:

- ranní činnost převážně odpočinková a rekreační
- řízená odpolední organizovaná činnost, která postupuje podle týdenní skladby zaměstnání
- příležitostné akce

Obsah vzdělávání

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace, na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, praktickém životě a tvůrčích činnostech
- používá obecně užívané termíny, znaky, symboly
- je veden k dokončení započaté práce
- klade si otázky, na které hledá odpovědi
- vytváří si ucelenější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění okolo, problému druhých, nabídne pomoc
- dokáže samostatně vyřešit problém nebo dokáže požádat o pomoc druhého
- nenechá se odradit případným neúspěchem a hledá další řešení
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- umí využít svých znalostí, zkušeností a dovedností
- chápe, že vyhýbání se problémům, není řešení

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami
- komunikuje bez ostychu a kultivovaně
- nebojí se vyjádřit svůj názor, komunikuje s dospělými i vrstevníky
- dokáže prezentovat sebe sama a svoji práci obhájit
- naslouchá názorům druhých, rozumí jim a respektuje je
- využívá získané dovednosti ke spolupráci

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje v kolektivu
- samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně nese důsledky a odpovědnost
- projevuje ohleduplnost, citlivost, toleranci, je ochotný pomoci
- rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu
- vyjadřuje své názory, dokáže se prosadit i přijmout kompromis
- má upevněny hygienické návyky

Kompetence činnostní a občanská pracovní

- respektuje druhé, respektuje odlišnosti osobní, kulturní, náboženské
- dokáže vyhodnotit situaci dle svých možností, chová se odpovědně s ohledem na zdravé i nebezpečné prostředí (přírodní i společenské)

- dbá na zdraví své i ostatních, používá bezpečné pracovní pomůcky a vybavení, dokáže přiměřeně okolnostem pomoci v tísni
- učí se plánovat, řídit, organizovat, odhaduje rizika svých nápadů
- zná svá práva a povinnosti
- dokáže pracovat podle instrukcí a návodu
- uvědomuje si hodnotu majetku svého i druhých, váží si práce svojí i ostatních
- umí udržovat pořádek ve svých věcech i na svém pracovním místě
- umí zhodnotit práci svou i druhých, práci umí dokončit
- dokáže své dovednosti a výsledky své práce nabídnout jiným

Kompetence trávení volného času

- umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, vytváří si návyky zdravého životního stylu
- rozvíjí své zájmy a záliby v individuálních činnostech i v organizovaných skupinách
- dokáže odmítnout nevhodnou nabídku při využití volného času

Vzdělávací a výchovné oblasti

Místo, kde žijeme

- poznává nejbližší okolí školy a družiny
- určuje významné objekty a některé z nich navštíví (knihovna, pošta, úřad, policie, požární zbrojnice)
- orientuje se v prostoru a čase
- seznámí se s polohou obce, se světovými stranami a nadmořskou výškou
- účastní se vycházek a pobytů v přírodě
- pozoruje změny v různých ročních obdobích, určuje rostliny
- ochraňuje přírodu
- třídí odpad v souladu s ekologickou výchovou
- dbá na bezpečnost při cestě do školy, při hrách ve školní družině i v přírodě, na vycházkách, při dopravní výchově

Lidé kolem nás

- osvojuje si zásady společenského chování
- dbá na kamarádské vztahy
- je tolerantní, empatický
- k ostatním lidem chová vzájemnou úctu, respekt
- snaží se předcházet šikaně okamžitou adekvátní reakcí na danou situaci
- komunikuje verbálně i neverbálně
- dodržuje pravidla školního a družinového řádu, pravidla stolování
- vypráví, co zhlédl, slyšel, vyhledal na internetu (zařazení prvků mediální výchovy)
- účastní se rozhovorů o dětech z menšin etnických i náboženských

Lidé a čas

- všímá si odlišností – věk, sexuální orientace, úroveň znalostí a dovedností, regionální původ, náboženství
- osvojuje si a dodržuje správný režim
- vytváří si pravidelné návyky
- správně a účelně využívá svůj volný čas

Rozmanitost přírody

- pozoruje přírodu okolo nás – rostliny, živočichy v našem okolí, chráněné druhy
- orientuje se ve sbírkách přírodnin
- pořádá výstavky
- sbírá obrázky z cest a porovnává je s typem naší krajiny
- shromažďuje informace o lese
- všímá si dopadu znečištěného životního prostředí na lidi
- pozoruje říčku Fialu a přírodu ve čtyřech ročních obdobích

Člověk a jeho zdraví

- tělovýchovnými činnostmi přispívá k vytváření rovnováhy mezi tělesným a duševním zdravím
- poznává sám sebe

- dbá na zdravotní prevenci, osobní hygienu a čistotu
- je poučen o předcházení úrazů a základech zdravovědy
- vnímá význam zdravotnických zařízení v naší obci a ve městě
- zná čísla první pomoci
- dodržuje zdravý jídelníček
- osvojuje si nové pohybové hry v místnosti, v terénu, v tělocvičně, relaxační cvičení
- dodržuje pitný režim

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví je jednou ze základních povinností školského zařízení. Zařízení školní družiny zjišťuje a vyhodnocuje možná rizika vyplývající z činnosti při různých formách zájmového vzdělávání v různém prostředí a přijímá opatření k prevenci rizik. Je zjišťována nejen bezpečnost fyzická, ale také sociální a emocionální.

Vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře nabyli další vědomosti, zkušenosti a citový náboj.

Pro činnost školní družiny platí stejná ustanovení o BOZP jako v době vyučování.

Žáci přihlášení do školní družiny jsou na začátku školního roku poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách.

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna:

Školním řádem ZŠ

Vnitřním řádem ŠD

Vnitřními řády specializovaných učeben

V dalších prostorách se žáci řídí pokyny pedagogického pracovníka.

Bezpečnému působení v rámci školní družiny napomáhá:

- neustálý dozor vychovatelky
- vhodná struktura činnosti
- bezpečné pomůcky
- ochrana účastníků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci

Žáci jsou povinni okamžitě hlásit vychovatelkám jakékoli poranění nebo nevolnost. Žáci zacházejí šetrně se svěřeným majetkem. Při jeho úmyslném poškození bude škola požadovat od rodičů odpovídající náhradu. Školní družinou používané prostory a vybavení odpovídají platným normám bezpečnosti práce a ochrany zdraví dětí a jsou pravidelně kontrolovány.
V případě úrazu nebo poranění dítěte je vychovatelkou zajištěno první ošetření a rodič nebo zákonný zástupce dítěte je o události neprodleně informován.

Důsledně je dbáno na dodržování pitného režimu-děti mají svůj vlastní zdroj (plastové lahve s pitím se s sebou berou i na venkovní činnosti),
Oddělení školní družiny jsou vybavena telefony pro komunikaci při vyzvedávání dětí.

Vypracovala:
Stanislava Coufalová
vedoucí vychovatelka